

LAUSUNTO
8.3.2021

VN/13551/2019

Asia: Valtioneuvoston periaatepäätös Kiertotalouden strategisesta ohjelmasta

Elintarviketeollisuusliitto (ETL) kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston periaatepäätöksestä liittyen Kiertotalouden strategiseen ohjelmaan.

ETL pitää hyvänä, että valtioneuvoston periaatepäätöksellä pyritään edistämään Suomen strategisen ohjelman toteuttamista kohti kiertotaloutta. Ohjelmassa esitetyt visiot ovat kunnianhimoisia ja kannatettavia.

Ohjelman tavoitteiden osalta ETL yhtyy kuitenkin maa- ja metsätalousministeriön kiertotalouden strategiseen ohjelmaan jättämään eriävään mielipiteeseen ja siinä esitettyihin näkemyksiin koskien ehdotettua luonnonvaroja koskevaa tavoitetta. Luonnonvarojen keinotekoinen rajaaminen uusiutuviin ja uusiutumattomiin ilman todellisia arvioita negatiivisista ympäristövaikutuksista tai materiaalien mahdollistamista ratkaisuista ei auta hiilineutraalin kiertotalouden tavoitteissa.

Periaatepäätöksessä ehdotetut toimet vastaavat ohjelmassa esitettyä tasoa. Ehdotettuja toimenpiteitä on kuitenkin tarpeen jatkossa konkretisoida ja toisaalta myös arvioida niiden vaikutuksia laaja-alaisesti eri näkökulmista. Toimenpiteiden tulee olla pitkäjänteisiä ja ennustettavia yritysten toimintaympäristön vakauden turvaamiseksi.

Erialaisten ohjauskeinojen merkitys nouseekin keskeiseksi kiertotalouden toteuttamisen kannalta. Kiertotalouden toteuttamiseen on olemassa monia eri keinoja ja tulevaisuudessa esim. teknologioiden kehittyessä vielä enemmän. Jatkossa tavoitteiden ja mittariston kehittämisessä painotuksen tulisi olla materiaalien käytön volyyminä kohti laadullisia vaikutuksia. Ohjauskeinojen tai säätelyn ei tule olla liian yksityiskohtaista, vaan toimijoiden tulee voida itse ratkaista ja päättää keinot, joilla parhaiten ja tehokkaimmin edetään kohti visiota ja annettavia tavoitteita.

Periaatepäätösehdotuksessa on myönteistä, että periaatepäätöksen toimenpiteissä painotetaan vahvasti TKI- ja ekosysteemitointia ja suomalaisen osaamisen mahdollisuuksia kansainvälisessä ympäristössä. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan riittävä rahoitus ja sen kohdentaminen on varmistettava siten, että rahoituksessa huomioidaan laajasti kiertotalouden ohjelman tavoitteet.

Yritysten ja markkinoiden rooli kiertotaloudessa on aivan keskeinen. Kiertotalouden tulee perustua markkinaehtoisille ratkaisuille. On myös syytä muistaa, että mahdollisuuksien lisäksi siirtymisen kiertotalouteen edellyttää yrityksiltä myös investointeja ja kustannuksia. Innovaatiot,

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
Y-tunnus 0201092-3 • Kotipaikka Helsinki

Finlands Livsmedelsindustriförbund

Pasilankatu 2, PB 115, 00241 Helsingfors
Telefon (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

Finnish Food and Drink Industries' Federation

Pasilankatu 2, P.O. Box 115, FI-00241 Helsinki
Telephone +358 9 148 871 • Fax +358 9 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

kuten uudet tuotteet ja palvelukonseptit syntyvät kysynnän ja kilpailun kautta. Siksi ohjaukeino-
not eivät saa johtaa kilpailun vääristymiseen, vaan niiden on oltava tasapuolisia.

Periaatepäätöksessä mainitaan toistuvasti taloudelliset kannustimet ja kestävän verotuksen
tiekartan toimenpiteet. Osana tiekartan valmistelua tullaan arvioimaan jäteveron korottamisen
ja laajentamisen, maa-ainesveron, kaivosveron, kierrätysteollisuuden sähköveroluokan alenta-
misen sekä mahdollisten muiden veromallien mahdollisuuksia edistää kiertotaloutta. Verotusta
tulee tarkastella kokonaisuutena eikä verotusta pidä nähdä ainoana ohjaukeinona. ETL muist-
uttaa, että hyvän verojärjestelmän tavoitteena on verotuksen neutraalisuus. Verotukselliset
keinot edellyttävät kokonaisvaikutusten laaja-alaista ja monipuolista arviointia ja mahdollisten
tulkintaongelmien tunnistamista. Verotuksellisten keinojen tulee kestää EU-lainsäädännön ja -
oikeuden tarkastelu. Veron keräämiseen liittyvät hallinnolliset kustannukset, vaikeudet ja hei-
jastukset yritysten kilpailukykyyn tulee arvioida kriittisesti niin yritysten kuin valtionkin näkökul-
masta. Uusia pisteveroja ei tule asettaa.

ETL painottaa, että eri politiikkojen koherenssi tulee ottaa huomioon kiertotalouden strategi-
sessa ohjelmassa. Myös EU-näkökulma tulisi integroida kansalliseen kiertotalousohjelmaan.
Ohjelmaa ja periaatepäätöksen toimenpiteitä tulee tarkastella laajapohjaisesti yhdessä muiden
vastaavien strategioiden ja ohjelmien kanssa kokonaisvaltaisesti ristiriitaisuuksien välttä-
miseksi.

Elintarviketeollisuuden vähähiilisyden tiekartan visio vuoteen 2035 on, että vähähiiliset ratkai-
sut ovat alalla laajasti käytössä ja ilmastovaikutukset ovat hallinnassa elintarvikealan arvoket-
jussa. Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL) pyrkii yhdessä alan yritysten kanssa hiilineutraalisuu-
teen ja tavoittelee toimialatasolla 75 % kasvihuonekaasupäästöjen vähenemää liikevaihtoon
suhteutettuna vuoteen 2035 mennessä. Elintarviketeollisuus sitoutuu myötävaikuttamaan ja
edistämään vahvasti koko elintarvikeketjun pyrkimyksiä kohti hiilineutraalisuutta. Tavoitetaan
kuuluu, että valtionhallinto on edesauttanut ennustettavan toimintaympäristön aikaansaamista
Kiertotalouden strategisen ohjelman ja periaatepäätöksen tapaan.

Kunnioittaen

Mika Lallo
Varatoimitusjohtaja
Elintarviketeollisuusliitto ry